

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

สืบเนื่องจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ.2551 นำไปสู่การแก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ ๆ ของกฎหมายพยานหลักฐานในคดีอาญาของไทยหลายประการ ซึ่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึงหลักเกณฑ์ในเรื่องการรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลย ในมาตรา 226/2 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ.2551 ซึ่งได้กำหนดบทตัดพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ หรือความประพฤติในทางเสื่อมเสียของจำเลย รวมทั้งข้อยกเว้นทั้งสามประการเอาไว้ในกฎหมายฉบับนี้ จากเดิมที่กฎหมายลักษณะพยานหลักฐานของไทยไม่ได้เขียนถึงหลักเกณฑ์ในการรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยไว้อย่างชัดเจน หากแต่ในทางปฏิบัติศาลไทยก็ใช้บทตัดพยานหลักฐานบทนี้อยู่ เนื่องมาจากวิวัฒนาการในการค้นหาข้อเท็จจริงก็คือการค้นหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับคดีให้มากที่สุด เมื่อศาลเห็นว่าพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยเป็นพยานหลักฐานที่ไม่เกี่ยวกับประเด็นในคดีเพราะประเด็นในคดีอาญามีอยู่ว่าได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นและจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดในคดีนี้หรือไม่ และพยานหลักฐานดังกล่าวไม่ใช่พยานหลักฐานที่จะพิสูจน์ความผิดของจำเลยในคดีนี้ได้ ศาลย่อมไม่รับฟังพยานหลักฐานดังกล่าว แต่ในทางปฏิบัติศาลก็ยอมให้สืบพยานดังกล่าวเข้ามาในคดีได้ แต่เป็นการนำสืบเพื่อให้ศาลใช้เพื่อประกอบดุลพินิจในการกำหนดโทษ เพิ่มโทษ หรือรอการลงโทษจำเลยเท่านั้น โดยศาลจะไม่นำพยานหลักฐานดังกล่าวมาใช้ในการพิสูจน์ความผิดของจำเลย ส่วนในเรื่องของข้อยกเว้นของบทตัดพยานหลักฐานดังกล่าวก็ไม่เคยปรากฏในกฎหมายไทยมาก่อน ผู้เขียนเห็นว่ากฎหมายพยานหลักฐานของประเทศไทยมีวิวัฒนาการมาโดยตลอด โดยเฉพาะเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ.2551 กฎหมายพยานหลักฐานของไทยได้มีวิวัฒนาการไปอย่างมาก กฎเกณฑ์ในเรื่องการรับฟังพยานหลักฐานมีมากขึ้นกว่าเดิม การกำหนดบทตัดพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยในกฎหมายฉบับนี้เป็นการทำให้กฎหมายมีความ

ชัดเจนขึ้น และมีข้อดีคือทำให้การรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวในศาลไทยเป็นไปในแนวทางเดียวกัน แต่ในบางครั้งถ้าศาลเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยก็สามารถใช้ดุลพินิจรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวได้ โดยกฎหมายกำหนดข้อยกเว้นให้รับฟังได้สามประการ ดังนี้

1. พยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ หรือความประพฤติในทางเสื่อมเสียของจำเลยที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับองค์ประกอบความผิดของคดีที่ฟ้อง

ในคดีอาญาองค์ประกอบความผิดเป็นสิ่งสำคัญ โจทก์จะต้องพิสูจน์ให้ศาลเห็นว่าจำเลยมีการกระทำความผิด องค์ประกอบความผิด หากโจทก์พิสูจน์ไม่ได้ศาลย่อมพิพากษายกฟ้อง โจทก์ เมื่อพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยเกี่ยวข้องโดยตรงกับองค์ประกอบความผิดในคดีที่ฟ้อง โจทก์ก็ต้องนำเสนอสืบถึงการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยเพื่อให้ศาลเห็นว่ากรกระทำของจำเลยครบองค์ประกอบความผิดในความผิดที่โจทก์ฟ้อง

2. พยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ หรือความประพฤติในทางเสื่อมเสียของจำเลยที่แสดงถึงลักษณะ วิธี หรือรูปแบบเฉพาะในการกระทำความผิดของจำเลย

ลักษณะ วิธี หรือรูปแบบเฉพาะในการกระทำความผิดอาจบ่งชี้ถึงตัวบุคคลผู้กระทำความผิดได้ เนื่องจากคนร้ายบางคนมีลักษณะ วิธี หรือรูปแบบการกระทำความผิดเป็นการเฉพาะตัว และมักจะกระทำอย่างนั้นซ้ำ ๆ ในกรณีที่ไม่มีประจักษ์พยานยืนยันตัวผู้กระทำความผิดแต่ลักษณะ วิธี หรือรูปแบบเฉพาะในการกระทำความผิดในคดีนี้เหมือนหรือคล้ายคลึงกับลักษณะ วิธี หรือรูปแบบเฉพาะในการกระทำความผิดในคดีอื่น ๆ ของจำเลยอาจชี้ให้ศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดในคดีอื่น ๆ นั้นกับผู้กระทำความผิดในคดีนี้เป็นบุคคลคนเดียวกัน

3. พยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ หรือความประพฤติในทางเสื่อมเสียของจำเลยที่หักล้างข้อกล่าวอ้างของจำเลยถึงการกระทำหรือความประพฤติในส่วนตัวของจำเลย

ในการต่อสู้คดีของจำเลย จำเลยสามารถนำเสนอสืบถึงการกระทำหรือความประพฤติในส่วนตัวของตนได้เสมอ เมื่อจำเลยนำเสนอสืบถึงการกระทำหรือความประพฤติในส่วนตัวของจำเลย ย่อมถือว่าจำเลยยกเรื่องความประพฤติของตนมาเป็นประเด็นในคดี โจทก์ย่อมนำเสนอสืบถึงการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ หรือความประพฤติในทางเสื่อมเสียของจำเลยขึ้นหักล้างข้ออ้างของจำเลยได้เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับประเด็นในคดี

นอกจากนี้มาตรา 226/2 วรรคสอง ยังอนุญาตให้นำสืบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ หรือความประพฤติในทางเสื่อมเสียของจำเลยเพื่อให้ศาลใช้ประกอบดุลพินิจในการกำหนดโทษหรือเพิ่มโทษด้วย ซึ่งในทางปฏิบัติของศาลไทยก็รับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวมาประกอบดุลพินิจในการกำหนดโทษ เพิ่มโทษ หรือรอการลงโทษจำเลยอยู่แล้ว เนื่องจากการลงโทษเพื่อให้เหมาะสมกับความผิดและตัวผู้กระทำความผิดนั้นจะต้องอาศัยพฤติการณ์แห่งคดีหลาย ๆ อย่าง รวมถึงประวัติและการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยประกอบด้วยเพื่อให้การลงโทษนั้นมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับตัวจำเลยมากที่สุด

เมื่อผู้เขียนได้ทำการศึกษาหลักเกณฑ์ในการรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ประเทศฝรั่งเศส และประเทศไทย พบว่าในประเทศสหรัฐอเมริกามีบทตัดพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลย แต่ก็มีได้ใช้บังคับอย่างเด็ดขาด โดยกำหนดข้อยกเว้นให้ศาลใช้ดุลพินิจรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวได้ในกรณีดังต่อไปนี้

1. รับฟังเพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกเหนือจากการพิสูจน์ลักษณะนิสัยที่ไม่ดีของจำเลย เช่น เพื่อพิสูจน์มูลเหตุจูงใจ โอกาส เจตนา การเตรียมการ การวางแผน ความรู้ ตัวบุคคล หรือการปราศจากความผิดพลาดหรืออุบัติเหตุ
2. ในกรณีถามค้านจำเลยเกี่ยวกับเรื่องที่จำเลยเคยกระทำความผิดมาก่อนหรือเคยถูกลงโทษในความผิดอาญาเพื่อทำลายน้ำหนักคำพยานของจำเลย
3. พยานหลักฐานนั้นเป็นพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมถึงคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่กระทำต่อเด็กด้วย

ในประเทศอังกฤษก็มีบทตัดพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลย แต่ก็มีได้ใช้บังคับอย่างเด็ดขาดเช่นเดียวกับประเทศสหรัฐอเมริกา โดยกำหนดข้อยกเว้นให้ศาลใช้ดุลพินิจรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวได้ในกรณีดังต่อไปนี้

1. คู่ความทุกฝ่ายตกลงให้รับฟังได้
2. จำเลยเป็นผู้อ้างพยานหลักฐานนั้นด้วยตนเอง หรือเป็นผู้ตอบคำถามค้านถึงพยานหลักฐานดังกล่าวด้วยความสมัครใจ
3. ถ้าพยานหลักฐานนั้นเป็นพยานหลักฐานที่ให้รายละเอียดเพิ่มเติมที่สำคัญที่จะทำให้ศาลและลูกขุนเข้าใจพยานหลักฐานอื่น ๆ ในคดีและเข้าใจคดีโดยรวมทั้งหมด

4. ถ้าประเด็นที่ว่าจำเลยมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดชนิดเดียวกับความผิดที่ถูกกล่าวหาเป็นเรื่องสำคัญในประเด็นระหว่างโจทก์และจำเลย ศาลรับฟังคำพิพากษาก่อนที่จำเลยเคยถูกลงโทษในความผิดประเภทเดียวกันหรือหมวดเดียวกันกับความผิดที่ถูกกล่าวหาในคดีปัจจุบันเพื่อพิสูจน์แนวโน้มดังกล่าวของจำเลยได้

5. ถ้าประเด็นที่ว่าจำเลยมีแนวโน้มที่จะไม่ซื่อตรงเป็นเรื่องสำคัญในประเด็นระหว่างโจทก์และจำเลย ศาลรับฟังคำพิพากษาก่อนที่จำเลยเคยถูกลงโทษเพื่อพิสูจน์แนวโน้มดังกล่าวของจำเลยได้

6. ในคดีที่จำเลยอ้างว่าจำเลยร่วมคนอื่น ๆ เป็นผู้กระทำความผิดในคดีนี้ไม่ใช่ตน ศาลรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยเพื่อแสดงว่าจำเลยมีแนวโน้มที่จะไม่ซื่อตรงได้

7. ถ้าพยานหลักฐานนั้นเป็นพยานหลักฐานที่ใช้แก้ไขความเชื่อที่ไม่ถูกต้องที่จำเลยแสดงต่อศาลหรือลูกขุน

8. เมื่อจำเลยโจมตีลักษณะนิสัยของบุคคลอื่น กล่าวคือจำเลยได้กล่าวหาว่าความในคดี พยาน รวมถึงบุคคลภายนอกคดีว่ากระทำความผิดหรือมีความประพฤติหรือมีแนวโน้มที่จะมีความประพฤติไปในทางเสื่อมเสีย ศาลรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยเพื่อหักล้างข้อกล่าวหาของจำเลยได้

ส่วนในประเทศฝรั่งเศสไม่มีบทตัดพยานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลย ผู้พิพากษามีดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานอย่างกว้างขวาง แต่พยานหลักฐานที่จะรับฟังได้จะต้องผ่านการตรวจสอบกลับกรองโดยเข้ามาสู่การพิจารณาโดยเปิดเผยของศาล และมีการโต้แย้งต่อหน้าศาลแล้วเท่านั้น

เมื่อได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบหลักเกณฑ์การรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยในต่างประเทศและในประเทศไทยแล้ว พบว่าในแต่ละประเทศเปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลพินิจไม่เท่าเทียมกัน ประเทศที่ไม่จำกัดดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลย ได้แก่ ประเทศที่ใช้ระบบซีวิลลอว์ (Civil Law) เช่น ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งไม่มีบทตัดพยานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลย เนื่องจากประเทศฝรั่งเศสเป็นประเทศที่ใช้ระบบไต่สวน ผู้พิพากษามีดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานอย่างกว้างขวาง ประเทศฝรั่งเศสจึงเปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานได้อย่างเต็มที่ ส่วนประเทศที่จำกัดดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลย ได้แก่ ประเทศที่ใช้ระบบคอมมอนลอว์

(Common Law) เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ เนื่องจากเป็นประเทศที่ใช้ระบบกล่าวหา ผู้พิพากษาในระบบกล่าวหาจะต้องวางตัวเป็นกลาง โดยปล่อยให้เป็นที่ของคู่ความที่จะต้องต่อสู้กัน จึงต้องมีการจำกัดดุลพินิจของผู้พิพากษา ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษจึงมีบทตัดพยานหลักฐานห้ามมิให้รับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลย แต่ก็มิได้ใช้บทตัดพยานหลักฐานดังกล่าวอย่างเคร่งครัดโดยเปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานได้อย่างมีข้อจำกัด โดยกฎหมายได้กำหนดข้อยกเว้นให้รับฟังได้ในบางกรณีเช่นเดียวกับประเทศไทย ในเรื่องของข้อยกเว้นนั้นเมื่อทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบแล้วผู้เขียนพบว่าข้อยกเว้นของบทตัดพยานหลักฐานดังกล่าวของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษนั้นมีมากมายและหลากหลาย ข้อยกเว้นของประเทศสหรัฐอเมริกานั้นมีจำนวนมากกว่าและมีความสลับซับซ้อนมากกว่าข้อยกเว้นของประเทศอังกฤษ ส่วนข้อยกเว้นทั้งสามประการที่มีอยู่ในกฎหมายไทยนั้น ในต่างประเทศก็มีข้อยกเว้นดังกล่าวเช่นเดียวกันแต่อาจมีความแตกต่างบ้างในรายละเอียดและเงื่อนไขในการรับฟัง

จากที่ได้ทำการศึกษามาทั้งหมดผู้เขียนมีความเห็นว่าหากกฎหมายพยานหลักฐานของไทยเปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยโดยไม่มีข้อจำกัดเช่นเดียวกับประเทศที่ใช้ระบบซีวิลลอว์ (Civil Law) เช่น ประเทศฝรั่งเศส อาจจะทำให้ผู้พิพากษาเกิดความเอนเอียงและมีอคติต่อตัวจำเลย ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเป็นกลางของผู้พิพากษา ทำให้การวินิจฉัยคดีของศาลเกิดความไม่เป็นธรรมได้ จึงควรมีการจำกัดกรอบในการใช้ดุลพินิจของศาลเพื่อเป็นแนวทางในการรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าว อย่างไรก็ตามผู้เขียนเห็นว่าการเปิดโอกาสให้ศาลไทยใช้ดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยโดยการกำหนดข้อยกเว้นสามประการใน มาตรา 226/2 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ.2551 นั้น ยังคงไม่เพียงพอ จึงควรมีการเปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลพินิจรับฟังพยานหลักฐานได้มากขึ้น เพราะจากการที่ผู้เขียนได้ศึกษาหลักเกณฑ์ในการรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยในต่างประเทศ พบว่าแม้กระทั่งในประเทศที่ใช้ระบบคอมมอนลอว์ (Common Law) เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นประเทศที่จำกัดการรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวก็ยังเปิดโอกาสให้รับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยมากกว่าในประเทศไทย แต่หากจะนำข้อยกเว้นต่าง ๆ ที่มีในต่างประเทศทั้งหมดมาใช้ในประเทศไทยก็คงจะไม่เหมาะเท่าที่ควร จึงควรที่จะต้องเลือกแต่เฉพาะข้อยกเว้นที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้กับประเทศไทยและมีประโยชน์ต่อการวินิจฉัยคดีของศาลเพื่อให้หลักเกณฑ์

ในการรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยมีความยืดหยุ่นยิ่งขึ้นและทำให้การรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวของศาลไทยเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ทั้งนี้ ผู้เขียนได้จัดทำตารางแสดงข้อยกเว้นของบทตัดพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยในต่างประเทศและเหตุผลที่เปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลพินิจรับฟังพยานหลักฐานตามข้อยกเว้นนั้น ซึ่งผู้เขียนได้แสดงความเห็นประกอบด้วยว่าควรนำข้อยกเว้นดังกล่าวมาใช้ในประเทศไทยหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข้อยกเว้นของบทตัดพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยในต่างประเทศ	เหตุผล	ควรนำมาใช้ในประเทศไทยหรือไม่ เพราะเหตุใด
1. รับฟังเพื่อพิสูจน์มูลเหตุจูงใจ (สหรัฐอเมริกา)	มูลเหตุจูงใจเป็นสิ่งที่อธิบายว่าเหตุใดจำเลยจึงกระทำความผิดและเป็นสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจของจำเลยจึงพิสูจน์ได้ยาก	ควรนำมาใช้ เนื่องจากมูลเหตุจูงใจหรือเจตนาพิเศษเป็นองค์ประกอบความผิดของความผิดอาญาของไทยบางมาตราและเป็นสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจของจำเลยจึงพิสูจน์ได้ยากซึ่งคนปกติทั่วไปมักจะไม่กระทำความผิดโดยไม่มีมูลเหตุจูงใจนอกจากเป็นคนวิกลจริต
2. รับฟังเพื่อพิสูจน์โอกาส (สหรัฐอเมริกา)	เพื่อแสดงให้เห็นว่าจำเลยมีโอกาและความสามารถที่จะกระทำความผิดในคดีนี้	ไม่ควรนำมาใช้ เนื่องจากคุณค่าในเชิงพิสูจน์ของพยานหลักฐานดังกล่าวอาจมีน้อยกว่าอคติที่จะเกิดขึ้นกับตัวจำเลย
3. รับฟังเพื่อพิสูจน์เจตนา (สหรัฐอเมริกา)	เจตนาเป็นองค์ประกอบความผิดที่สำคัญและเป็นสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจของจำเลย	ควรนำมาใช้ เนื่องจากเจตนาเป็นองค์ประกอบความผิดในคดีอาญาที่สำคัญที่สุดของ

	พิสูจน์ได้ยาก	ไทย และเป็นสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ในจิตใจจึงต้องอาศัยการกระทำความผิดครั้งอื่นๆ ของจำเลยเป็นเครื่องชี้เจตนา
4. รับฟังเพื่อพิสูจน์การเตรียมการและวางแผน (สหรัฐอเมริกา)	การกระทำความผิดสองอย่างหรือมากกว่านั้นอาจกระทำโดยบุคคลเดียวกันซึ่งอาจเกิดจากการเตรียมการและการวางแผนเพียงครั้งเดียวจึงควรที่จะต้องรับฟังการกระทำความผิดครั้งอื่นๆ ของจำเลยเพื่อเชื่อมโยงถึงการกระทำความผิดในคดีปัจจุบัน	ไม่ควรนำมาใช้ เนื่องจากคุณค่าในเชิงพิสูจน์ของพยานหลักฐานดังกล่าวอาจมีน้อยกว่าอคติที่จะเกิดขึ้นกับตัวจำเลย
5. รับฟังเพื่อพิสูจน์ความรู้ (สหรัฐอเมริกา)	ในกรณีที่จำเลยต่อสู้ว่าไม่รู้ว่า การกระทำของตนเป็นความผิด การพิสูจน์ให้เห็นว่าจำเลยรู้ว่าการกระทำของตนเป็นความผิด แสดงให้เห็นว่าจำเลยมีเจตนาที่จะกระทำความผิดด้วย	ไม่ควรนำมาใช้ เนื่องจากคุณค่าในเชิงพิสูจน์ของพยานหลักฐานดังกล่าวอาจมีน้อยกว่าอคติที่จะเกิดขึ้นกับตัวจำเลย
6. รับฟังเพื่อพิสูจน์ตัวบุคคล (สหรัฐอเมริกา)	ในกรณีที่จำเลยไม่มีประจักษ์พยานเห็นว่าจำเลยเป็นผู้กระทำ ความผิด การรับฟังการกระทำ ความผิดครั้งอื่นๆ ที่มีลักษณะหรือวิธีการกระทำ ความผิด คล้ายคลึงกับการกระทำ ความผิดในคดีปัจจุบัน สามารถ บ่งชี้ตัวผู้กระทำ ความผิดได้	ข้อยกเว้นนี้มีการนำมาใช้ใน มาตรา 226/2 (2) ของ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา ซึ่งเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2551
7. รับฟังเพื่อพิสูจน์ว่าการกระทำ ความผิดของจำเลย ไม่ได้เกิดจากความผิดพลาดหรืออุบัติเหตุ (สหรัฐอเมริกา)	ในกรณีที่จำเลยต่อสู้ว่าไม่มีเจตนาที่จะกระทำผิดแต่กระทำไปเพราะความผิดพลาดหรืออุบัติเหตุ การรับฟัง	ไม่ควรนำมาใช้ เนื่องจากคุณค่าในเชิงพิสูจน์ของพยานหลักฐานดังกล่าวอาจมีน้อยกว่าอคติที่จะเกิดขึ้นกับ

	พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยเพื่อหักล้างข้อต่อสู้ของจำเลย	ตัวจำเลย
8. การถามค้านเกี่ยวกับเรื่องที่ว่าจำเลยเคยกระทำความผิดมาก่อนหรือเคยถูกลงโทษในความผิดอาญาเพื่อทำลายน้ำหนักคำพยานของจำเลย (สหรัฐอเมริกา)	เพื่อให้ศาลใช้ประกอบการชั่งน้ำหนักคำเบิกความของจำเลยว่ามีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด	ไม่ควรนำมาใช้ เนื่องจากโจทก์อาจจะนำการกระทำผิดครั้งอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับความผิดในคดีปัจจุบันมาสืบซึ่งจะทำให้การพิจารณาคดีเป็นไปอย่างล่าช้า
9. รับฟังการกระทำความผิดในทางเพศครั้งอื่น ๆ ของจำเลยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับการกระทำความผิดในคดีปัจจุบันในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ (สหรัฐอเมริกา)	เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกามีการก่ออาชญากรรมทางเพศสูง และผู้กระทำอาชญากรรมทางเพศนั้นมีแนวโน้มที่จะกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก	ควรนำมาใช้ เนื่องจากในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศมักขาดพยานหลักฐานมาสนับสนุนคำเบิกความของผู้เสียหายและจำเลยมักจะต่อสู้ว่าผู้เสียหายให้ความยินยอม
10. พยานหลักฐานที่หักล้างข้อต่อสู้ของจำเลยว่าถูกล่อให้กระทำความผิด (สหรัฐอเมริกา)	เพื่อพิสูจน์หักล้างข้อต่อสู้ของจำเลยว่าไม่มีเจตนาที่จะกระทำความผิดมาก่อนแต่เพิ่งมีเจตนาเมื่อถูกล่อให้กระทำความผิด	ควรนำมาใช้ เนื่องจากความผิดที่มีการล่อให้กระทำ ความผิดมักจะเป็นความผิดที่เป็นอันตรายต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ เช่น คดี ยาเสพติดหรือคดีละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งผู้กระทำผิดมักจะทำผิดซ้ำ ๆ จึงควรแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อปราบปรามดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดดังกล่าว
11. คู่ความทุกฝ่ายตกลงให้รับฟังได้หรือจำเลยนำสืบถึงการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของตน (อังกฤษ)	การนำสืบถึงการกระทำ ความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยในบางคดีอาจมีประโยชน์ต่อตัวจำเลย เช่น ในกรณีที่จำเลยต่อสู้	ไม่ควรนำมาใช้ เนื่องจากตามปกติจำเลยย่อมไม่ต้องการให้นำสืบถึงการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของ

	เรื่องฐานที่อยู่	ตน นอกจากการนำสืบดังกล่าวจะมีประโยชน์กับตัวจำเลย และหากจำเลยต้องการนำสืบถึงการกระทำ ความผิดครั้งอื่น ๆ ของตน จำเลยยอมนำสืบได้อยู่แล้วอยู่แล้ว เนื่องจากบทบัญญัติ มาตรา 226/2 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2551 ห้ามเฉพาะโจทก์นำสืบเท่านั้น ไม่ห้ามจำเลยนำสืบ
12. เป็นพยานหลักฐานที่ให้รายละเอียดเพิ่มเติมที่สำคัญที่จะทำให้ศาลและลูกขุนเข้าใจพยานหลักฐานอื่น ๆ ในคดีและเข้าใจคดีโดยรวมทั้งหมด (อังกฤษ)	พยานหลักฐานดังกล่าวเชื่อมโยงข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับความผิดที่ถูกกล่าวหาทำให้ข้อเท็จจริงในคดีมีความสมบูรณ์ขึ้น ช่วยให้ศาลเข้าใจพยานหลักฐานอื่น ๆ ในคดีมากขึ้น	ไม่ควรนำมาใช้ เนื่องจากคุณค่าในเชิงพิสูจน์ของพยานหลักฐานดังกล่าวอาจมีน้อยกว่าอคติที่จะเกิดขึ้นกับตัวจำเลย
13. การรับฟังคำพิพากษาที่จำเลยเคยถูกลงโทษในครั้งก่อนเพื่อพิสูจน์ว่าจำเลยมีแนวโน้มที่จะเป็นคนไม่ซื่อตรงในคดีที่มีเรื่องสำคัญในประเด็นระหว่างโจทก์และจำเลยที่ว่าจำเลยมีแนวโน้มที่จะไม่ซื่อตรง (อังกฤษ)	เป็นการแสดงให้เห็นว่าจำเลยมีแนวโน้มที่จะเป็นคนไม่ซื่อตรงในคดีนี้อีก	ข้อยกเว้นนี้ได้นำมาใช้ใน มาตรา 226/2 (2) ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2551 แต่ข้อยกเว้นของไทยจะจำกัดให้รับฟังเฉพาะการ

		<p>กระทำคามผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยที่แสดงถึงลักษณะ วิธีหรือรูปแบบเฉพาะซึ่งการกระทำคามผิดครั้งอื่น ๆ และการกระทำคามผิดในคดีปัจจุบันจะต้องมีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน แต่ข้อยกเว้นของอังกฤษจะเน้นไปที่พื้นฐานคามผิดที่เกี่ยวกับความไม่ซื่อตรง ซึ่งการกระทำคามผิดทั้งสองอาจจะไม่มีลักษณะ วิธี หรือรูปแบบเฉพาะในการกระทำผิดที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน แต่ถ้าเป็นความ ความผิดที่เกี่ยวกับความไม่ซื่อตรงก็รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้</p>
<p>14. การรับฟังคำพิพากษาที่จำเลยเคยถูกลงโทษในครั้งก่อนในความผิดประเภทเดียวกันหรือหมวดเดียวกันกับความผิดที่จำเลยถูกกล่าวหาในคดีปัจจุบัน เพื่อพิสูจน์ว่าจำเลยมีแนวโน้มที่จะกระทำคามผิดชนิดเดียวกันกับความผิดที่ถูกกล่าวหา ในคดีที่มีเรื่องสำคัญในประเด็นระหว่างโจทก์และจำเลยว่าจำเลยมีแนวโน้มที่จะกระทำคามผิดชนิดเดียวกันกับความผิดที่ถูกกล่าวหา</p>	<p>การรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวจะช่วยบ่งชี้ถึงตัวผู้กระทำคามผิดและแสดงให้เห็นว่าจำเลยมีแนวโน้มที่จะกระทำคามผิดในคดีนี้อีก</p>	<p>ข้อยกเว้นนี้ได้นำมาใช้ในมาตรา 226/2 (2) ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2551 แต่ข้อยกเว้นของไทยจะเปิดโอกาสให้ศาลรับฟังเฉพาะการกระทำคามผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยที่แสดงถึงลักษณะ วิธี หรือรูปแบบเฉพาะ ซึ่งการกระทำคามผิดในครั้งอื่น ๆ และการกระทำคามผิดในคดี</p>

(อังกฤษ)		ปัจจุบันจะต้องมีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน แต่ข้อยกเว้นของอังกฤษจะเน้นไปที่พื้นฐานความผิดว่าเป็นความผิดประเภทเดียวกันหรือหมวดเดียวกันหรือไม่ ซึ่งการกระทำผิดทั้งสองอาจจะไม่มีลักษณะ วิธี หรือรูปแบบเฉพาะในการกระทำผิดที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันก็ได้ แต่ถ้าเป็นความผิดประเภทเดียวกันหรือหมวดเดียวกันก็รับฟังได้
15. เมื่อจำเลยกล่าวหาว่าจำเลยร่วมคนอื่น ๆ เป็นผู้กระทำความผิดไม่ใช่ตน ศาลรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยเพื่อแสดงว่าจำเลยมีแนวโน้มที่จะเป็นคนไม่ซื่อตรงได้ (อังกฤษ)	เมื่อจำเลยให้การปรักปรำจำเลยร่วมคนอื่น ๆ จำเลยร่วมคนอื่น ๆ ควรมีสติหรืออันชอบธรรมที่จะอ้างพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยได้เช่นกัน	ควรนำมาใช้ เนื่องจาก <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือของจำเลย 2. ผู้ถูกกล่าวหาควรมีสติหรืออันชอบธรรมที่จะนำสืบถึงการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยได้เช่นกันเพื่อความยุติธรรม 3. เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้จำเลยให้การกล่าวหาบุคคลอื่นโดยไม่จำเป็น
16. เมื่อจำเลยกล่าวหาว่าบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นคู่ความในคดี พยาน รวมถึงบุคคลภายนอกคดี กระทำความผิดหรือมีความประพฤติที่ไม่ดี ศาลรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการ	เมื่อจำเลยกล่าวหาบุคคลอื่น บุคคลอื่นควรมีสติหรืออันชอบธรรมที่จะอ้างพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยได้เช่นกัน	ควรนำมาใช้ เนื่องจาก <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือของจำเลย 2. ผู้ถูกกล่าวหาควรมีสติหรืออันชอบธรรมที่จะนำสืบถึงการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยได้เช่นกันเพื่อ

<p>กระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลย เพื่อหักล้างข้อต่อสู้ของจำเลยได้ (อังกฤษ)</p>		<p>ความยุติธรรม</p> <p>3. เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้จำเลยให้การกล่าวหาบุคคลอื่นโดยไม่จำเป็น</p>
<p>17. ถ้าพยานหลักฐานนั้นเป็นพยานหลักฐานที่แก้ไขความเชื่อที่ไม่ถูกต้องที่จำเลยแสดงต่อศาลหรือลูกขุน (อังกฤษ)</p>	<p>เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ศาลและลูกขุนเกิดความเชื่อที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับตัวจำเลย</p>	<p>ข้อยกเว้นนี้ได้นำมาใช้ในมาตรา 226/2 (3) ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2551 แต่ข้อยกเว้นของกฎหมายอังกฤษจะเปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลพินิจได้กว้างกว่าเนื่องจากการแสดงความเชื่อที่ไม่ถูกต้องของจำเลยในกฎหมายอังกฤษนี้รวมถึงการแสดงโดยชัดแจ้งและการแสดงโดยอ้อม ไม่ว่าจะใช้พูดหรือไม่ใช้คำพูดก็ตาม แต่ข้อยกเว้นของกฎหมายไทยเปิดโอกาสให้ศาลรับฟังได้เฉพาะกรณีที่จำเลยกล่าวอ้างถึงการกระทำหรือความประพฤติในส่วนตัวของตนเท่านั้น</p>

ข้อเสนอแนะ

ผู้เขียนได้มีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมข้อยกเว้นของบทตัดพยานหลักฐานดังกล่าว ดังต่อไปนี้

1. พยานหลักฐานที่พิสูจน์มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดของจำเลย

มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดนั้นเป็นสิ่งที่อธิบายว่าเหตุใดจำเลยจึงกระทำความผิด เพราะตามปกติแล้วผู้กระทำความผิดมักจะไม่กระทำความผิดโดยไม่มีมูลเหตุจูงใจ นอกจากบุคคลนั้นจะเป็นบุคคลวิกลจริต มูลเหตุจูงใจเป็นสิ่งที่อยู่ในจิตใจของจำเลย การพิสูจน์ให้เห็นถึงมูลเหตุจูงใจของจำเลยจึงเป็นเรื่องที่ยากมากซึ่งอาจจะต้องอาศัยการนำสืบถึงการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลย เพื่อแสดงให้เห็นถึงมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดของจำเลยในคดีนี้ นอกจากนี้การที่จำเลยมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดยังอาจแสดงให้เห็นว่าจำเลยได้กระทำความผิดโดยเจตนาหรือมีการเตรียมการกระทำความผิดหรือวางแผนที่จะกระทำความผิดมาก่อนอีกด้วย เช่น ความผิดฐานข้อโกงประชาชน ตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 343 การพิสูจน์มูลเหตุจูงใจของจำเลยเป็นสิ่งสำคัญเพราะจะทำให้ทราบสาเหตุใดจำเลยจึงกระทำความผิด เนื่องจากคดีข้อโกงประชาชนเป็นคดีที่มีผู้เสียหายจำนวนมากและมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ

2. พยานหลักฐานที่พิสูจน์เจตนาในการกระทำความผิดของจำเลย

เนื่องจากองค์ประกอบความผิดในคดีอาญาที่สำคัญที่สุดของกฎหมายไทยคือ "เจตนา" หากจำเลยขาดเจตนาในการกระทำความผิดแล้วจำเลยจะไม่มี ความผิด การที่โจทก์จะต้องพิสูจน์ให้เห็นถึงเจตนาในการกระทำความผิดของจำเลยจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ หากโจทก์พิสูจน์ไม่ได้ศาลย่อมพิพากษายกฟ้อง แต่เจตนาเป็นสิ่งที่อยู่ภายในไม่มีผู้ใดล่วงรู้ การหาพยานมาพิสูจน์ว่าจำเลยกระทำความผิดโดยมีเจตนาทำได้ยากจึงเป็นไปได้ที่จะหาพยานโดยตรงในเรื่องนี้ จึงต้องอาศัยการกระทำของจำเลยเป็นเครื่องชี้เจตนา ซึ่งอาจทำได้โดยการนำสืบถึงการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยเพื่อให้ศาลเห็นว่าจำเลยรู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบความผิด เช่น ในคดีรับของโจร พยานหลักฐานที่ว่าจำเลยเคยซื้อทรัพย์สินเดียวกันจากแหล่งเดียวกันมาก่อนหลายครั้ง อาจพิสูจน์ให้เห็นว่าจำเลยรู้ว่าทรัพย์สินที่ซื้อมานั้นเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด แสดงให้เห็นถึงเจตนาที่จะกระทำความผิดของจำเลย

3. พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยในความผิดเกี่ยวกับเพศที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับการกระทำความผิดในคดีปัจจุบัน

ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดีที่จำเลยมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปกติ เช่น ชอบมีเพศสัมพันธ์กับเด็กผู้ชาย การรับฟังพยานพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศอาจมีประโยชน์ ดังนี้

3.1 ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศนั้นมักขาดพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่จะมาสนับสนุนคำเบิกความของผู้เสียหายเพื่อให้คดีมีน้ำหนักเพียงพอที่ศาลจะฟังลงโทษจำเลย เนื่องจาก

(1). ขาดพยานบุคคล การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศนั้นส่วนใหญ่มักจะเกิดขึ้นในสถานที่ลับ ไม่ค่อยมีบุคคลที่รู้เห็นเหตุการณ์นอกจากตัวของผู้เสียหายกับตัวจำเลยเอง

(2). ขาดพยานหลักฐานทางร่างกาย คดีความผิดเกี่ยวกับเพศโดยเฉพาะที่กระทำกับเด็กนั้น เด็กอาจยังไม่รู้หรือไม่เข้าใจในสิ่งที่ตนถูกกระทำ หรือในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นคนที่รู้จักสนิทสนมกับเด็ก เด็กมักไม่ต่อสู้ขัดขืนจึงไม่มีร่องรอยบาดแผลจากการต่อสู้หรือแม้แต่ในกรณีที่ผู้เสียหายเป็นผู้ใหญ่ก็อาจไม่มีร่องรอยบาดแผลเช่นกันเนื่องจากไม่กล้าต่อสู้ขัดขืนเพราะถูกผู้กระทำความผิดข่มขู่หรือกลัวว่าจะได้รับอันตรายมากขึ้นหากต่อสู้ขัดขืน

(3). ขาดพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ ผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศมักจะมาแจ้งความดำเนินคดีล่าช้าเนื่องจากเกิดความอับอายหรือความกลัว หรือในกรณีที่ผู้เสียหายเป็นเด็ก เด็กอาจจะยังไม่รู้ว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด หรืออาจกลัวจนไม่กล้าบอกคนใกล้ชิด หรืออาจเป็นเพราะบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กกลายเป็นผู้กระทำความผิดเสียเอง เมื่อเวลาผ่านไปพยานหลักฐานทั้งที่อยู่ในที่เกิดเหตุและพยานหลักฐานที่อยู่บนเนื้อตัวร่างกายของผู้เสียหายไม่ว่าจะเป็นร่องรอยบาดแผลหรือคราบอสุจิอาจเลือนหรือหายไป ทำให้การตรวจพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ เช่น การตรวจ DNA ไม่ได้ผล ทำให้คดีขาดพยานหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือที่สุดไป

3.2 พยานหลักฐานที่น่าสืบเพื่อหักล้างข้อต่อสู้ของจำเลยที่อ้างว่าผู้เสียหายให้ความยินยอม

ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศส่วนใหญ่จำเลยมักจะต่อสู้ว่าผู้เสียหายให้ความยินยอม โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้เสียหายกับจำเลยเป็นสามีภรรยาหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางเพศกันมาก่อน การนำสืบถึงการกระทำความผิดทางเพศครั้งอื่น ๆ ของจำเลยจะช่วยในการพิสูจน์หักล้างข้อต่อสู้ของจำเลยเรื่องความยินยอมเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้เสียหายไม่ได้ให้ความยินยอม

4. พยานหลักฐานที่หักล้างข้อต่อสู้ของจำเลยว่าถูกล่อให้กระทำความผิด

ในกรณีที่จำเลยต่อสู้ว่าไม่มีเจตนาที่จะกระทำความผิดมาก่อน แต่กระทำไปเพราะถูกล่อให้กระทำความผิดซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นคดีเกี่ยวกับยาเสพติด คดีค้าประเวณี หรือคดีละเมิดลิขสิทธิ์นั้น การนำสืบถึงการกระทำความผิดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันของจำเลยไม่ว่าก่อนหรือหลังการกระทำความผิดในคดีปัจจุบันจะช่วยหักล้างข้อต่อสู้ของจำเลยและพิสูจน์ให้ศาลเห็นว่าจำเลยมีเจตนาที่จะกระทำความผิดอยู่ก่อนแล้ว ไม่ได้เพิ่งมีเจตนาเมื่อถูกล่อให้กระทำความผิดแต่อย่างใด

5. พยานหลักฐานที่หักล้างข้อต่อสู้ของจำเลยที่กล่าวหาว่าบุคคลอื่นในคดีมีความประพฤติไม่ดีหรือเคยกระทำความผิดมาก่อน

ในกรณีที่จำเลยกล่าวหาบุคคลอื่นในคดีว่ามีความประพฤติไม่ดีหรือเคยกระทำความผิดมาก่อน ศาลควรอนุญาตให้โจทก์นำสืบและรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยได้ เนื่องจาก

(1). พยานหลักฐานดังกล่าวจะช่วยให้ศาลประเมินความน่าเชื่อถือของจำเลยได้ว่าเรื่องที่จำเลยกล่าวหาอันมีความน่าเชื่อถือหรือไม่ เพียงใด

(2). ถ้าจำเลยกล่าวหาบุคคลอื่นในคดีว่ามีความประพฤติไม่ดีหรือเคยกระทำความผิดมาก่อน โจทก์ควรมีสติทริอันชอบธรรมที่จะนำสืบถึงการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยได้เช่นกันเพื่อความยุติธรรม

(3). เป็นการป้องปรามจำเลยไม่ให้กล่าวหาบุคคลอื่นโดยไม่จำเป็นหรือไม่เป็นความจริง เพราะหากจำเลยนำสืบพยานหลักฐานดังกล่าว โจทก์ก็จะมีสิทธินำสืบถึงพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยได้เช่นกัน

แต่อย่างไรก็ตามการรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยในประเทศไทยนั้นจะมีประโยชน์หรือไม่ เพียงใด ขึ้นอยู่กับผู้ใช้กฎหมายทั้งหลายที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมไม่ว่าจะเป็นศาล พนักงานอัยการ หรือทนายความที่จะเป็นผู้ตัดสินว่าจะใช้พยานหลักฐานดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการค้นหาความจริงในคดีหรือจะใช้เพื่อเป็นการเอาวัดเอาเปรียบจำเลย เนื่องจากการรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดครั้งอื่น ๆ ของจำเลยนั้นควรจะพิจารณาที่คุณค่าในเชิงพิสูจน์ของพยานหลักฐานชิ้นนั้นมากกว่าการที่จะใช้พยานหลักฐานดังกล่าวมาเป็นปราการกับจำเลยโดยมุ่งเพียงผลในการชนะคดีแต่เพียงอย่างเดียว